

VAK e.V. Avrupa Çocuk Yuvasının
İki Dilli Eğitim Konsepti
Oranienstr. 4

Ekim 2017

Geschäftsstelle

Oranienstr. 2 A
10997 Berlin
Tel. 618 65 74
Fax. 611 70 47

Mail: VAK-Kitas@t-online.de

Internet: www.vak-kindertagesstaetten.de

Öffnungszeiten der Kindertagesstätten:

Montag - Donnerstag 6⁰⁰ - 17⁰⁰

Freitag 6⁰⁰ - 16⁰⁰

Bürozeiten:

Reichenberger Str.

dienstags: 15⁰⁰ – 17⁰⁰

donnerstags: 9⁰⁰ – 11⁰⁰

Oranienstr.

montags: 15³⁰ – 17⁰⁰

mittwochs: 9⁰⁰ – 12⁰⁰

VAK e.V. Avrupa Çocuk Yuvası Oranienstr., Nisan 2011 - Aralık 2015 tarihleri arasında Federal Almanya çapında "Erken Fırsatlar – Dil ve Entegrasyon" projesine katılmıştır.

Bu proje çerçevesinde ek olarak yuvamızda dil konusunda uzmanlaşmış bir eğitmen çalışmaktadır.

Bu eğitmenin sorumluluk alanı aşağıdaki noktaları kapsar:

- ◆ Günlük yaşama entegre edilmiş dil gelişimi çalışmalarında eğitmenlere danışma hizmeti sunmak ve destek olmak
- ◆ Çocukların aileleriyle beraber çalışmada eğitmenlere danışma hizmeti sunmak ve destek olmak
- ◆ Özellikle 3 yaşından küçük çocuklarla örnek niteliğinde dil gelişimi çalışmaları uygulamak

Ocak 2016 tarihinden itibaren de Dil Yuvaları "Dil dünyanın anahtarıdır" programına katılmaktayız.

Burada yazılmış olan iki dilli konseptimiz Federal Almanya çapında "Erken Fırsatlar-Dil ve Entegrasyon", "Dil Ağırlıklı Yuvalar" programlarına, Berlin Öğretim Programına ve VAK-Konseptine dayalıdır.

Günlük yuva yaşantımızda edindiğimiz deneyimler, tandem projesine (dil konusunda uzmanlaşmış ek eğitmen ve yuva yöneticisi) katılımımızdan dolayı edindiğimiz bilgiler ve ayrıca Berlin Öğretim Programından aldığımız teşviklerle iki dilli konseptimizi güncelleştirdik.

Konseptimiz bayan Karhan ve bayan Wagner, Avrupa Çocuk Yuvaları VAK e.V. yöneticileri (Oranienstr.4 ve Reichenberger Str.156A) ve dil konusunda uzmanlaşmış ek eğitmenler, bayan Tamukedde (Oranienstr.4) ve Bayan Akpınar (Reichenberger Str.156A) tarafından, Ekim 2017 de güncelleştirilmiştir.

VAK e.V. - Avrupa Çocuk Yuvasında İki Dilli Eğitim

Dil gelişimi yuvalarımızda pedagojik çalışanlar için ek bir görev teşkil etmemektir. Bilakis dil gelişimipedagojik davranışımızın temelidir.

Aileler, çocuklar ve ziyaretçiler Oranienstr.deki yuvamızın giriş bölümünde iki dilli konseptimizin ilk izlenimlerini edinebilirler. Çocukların ve ailelerin çoğu Türk kökenli olduklarından selamlama, konseptimizin içeriği, yemek planı, şiirler, duyurularımız ve bildirilemiş Türkçe ve Almancadır.

Çocukların anadillerini ikinci bir dili öğrenmeleri açısından büyük bir kaynak ve önemli bir yapı taşı olarak görmekteyiz.

Anadili çocuk için büyük duygusal anlam taşımaktadır:

- ◆ Tanıdığı ve güvendiği bir dildir
- ◆ Doğduğundan itibaren şefkat ve sevgi aldığı bir dildir
- ◆ Çocuğu emniyette ve güvende hissettirir
- ◆ Bütün aile fertlerini birleştiren bir dildir
- ◆ Önemli bir kimlik özelliği taşır

1971 yılında derneğin kuruluşunda her şeyden önce Türkçe anadiline önem verildi. O yıllarda ailelerin geri dönecekleri düşünülüyordu.

Anadilinin bu özel anlamını dikkate alarak, VAK e.V. okul öncesi çocukları için, seksenli yıllarda, iki dilli konsepti (Türkçe/Almanca) geliştirmiştir.

İki dilli eğitimimiz baştan beri, Türk/Alman eğitim ekibi tarafından anadilini kabul etmeye ve desteklemeye, Almanca dilini de hedefe yönelik geliştirmeye dayalıdır.

Seksenli yıllarda bir çok kişi aşağıdaki fikirleri savunuyorlardı:

- İki dili de aynı anda öğrenmek çocukları çok zorlar
- Çocuklar ilk önce anadilini öğrenmeliler ve sonra ikinci bir dili öğrenmeye başlayabilirler

Bu arada araştırmalarda ortaya çıkan:

- İki dili aynı anda öğrenmek çocukları zorlamaz
- Her insan birkaç dil birden öğrenebilir
- Aynı anda iki dili birden öğrenmenin en uygun zamanı 0-3 yaş arasıdır (Sprache Verbal)

Bu görüş aşıldı!

Uygulamada çok çabuk gördüğümüz, çocukların bir dili öğrenmeleri için, o dili konuşabilen bir kişiyle doğrudan diyaloga geçmesi ve ilişkisinin çok iyi olmasıdır. Çocukların konuşmayı öğrenebilmesi için onlarla konuşan, onları dinleyen ve sorularına cevap veren yetişkinlere gereksinimleri vardır. En önemlisi de çocukların ve ailelerin anadillerine değer verilmesi gerekmektedir.

“Bir dil ancak aktif konuşularak öğrenilir”

VAK da pedagojik çalışma yapan tüm personel yuva içinde ve yuva dışında yapılan seminerlerle dil gelişimi konusunda sürekli eğitilmişlerdir.

“Erken fırsatlar (Frühe Chancen) projesine ve dil yuvaları (Sprachkitas) programına katılımımızdan dolayı tüm pedagojik çalışma yapanlar bilgilerini genişleterek ortak bir seviyeye ulaşmışlar ve dil gelişimi konusunda çocuklara örnek olduklarının bilincine erişmişlerdir. Küçük çocuklar, pedagojik personelle sıkı bir ilişkileri olduğundan ve ayrıca büyük çocuklar ile yakın temas da bulduklarından, hergün yeni kelimeler öğrenmektedirler.

İki dilliliğin çeşitli biçimleri vardır:

- *İkinci bir dille temasa geçilen belirli bir zaman*
- *Yeni bir dille karşılaşılan biçim*
- *Yeni dille olan temasın sıklığı ve niteliği*

*(8. telefon konferansı 28.11.13
U. Wiccha)*

Çocuğun kelime hazinesi

1.5 yaşında yaklaşık olarak 50 kelime
6 yaşında aktif 5000 kelime
pasif 23700 kelime

- *2 – 6 yaş arası çocuklar günde aşağı yukarı 7-14 yeni kelime öğrenirler (aktif 3,5 kelime ve pasif 14 kelime)*
(Sprache Verbal)

Yuvamızda günlük yaşama entegre edilmiş dil eğitimini/dil gelişimini mevcut konseptimiz tanımlıyor.

Dil gelişiminde ilkemiz: **“Her yerde dil var”**

İki dilli yuvamızda uygulamamız:

- ◆ 1,5 - 5 yaş arası 18 çocuktan oluşan dört karışık yaş grubu
- ◆ 5 - 6 yaş arası 21 çocuktan oluşan bir anaokulu grubu
- ◆ Her grup Alman/Türk eğitimci ekibi tarafından yönetilir
- ◆ Prensiplerimiz: bir insan, bir dil'dir
- ◆ 3 yaşından küçük çocuklar için günlük yaşama entegre edilmiş dil eğitimi/dil gelişimi
- ◆ 3-6 yaş arası günlük yaşama entegre edilmiş dil eğitimi /dil gelişimi
- ◆ Çocuklar prensip olarak istedikleri dilde konuşabilirler
- ◆ Gerekliğinde eğitimcilerin olumlu ve düzeltici yaklaşımıyla hatalar düzeltilir

Oranienstr.deki yuvamızda amaçlarımız:

- ◆ Almanca ve Türkçe konuşan çocukların Almanca bilgilerinin okul başlangıcına kadar gelişimini sağlamak
- ◆ Almanca konuşan çocukları Türkçeyi anlayacak ve şarkı söyleyecek, sayı sayabilecek v.s. duruma getirmek
- ◆ Türk kökenli çocukların ana dillerini, yaşlarına uygun seviyeye getirmek
- ◆ Çocukların çeşitli dillerle temaslarını ve başka dilleri konuşan insanları tanımalarını sağlamak

Yuvalarımızdaki günlük yaşam sıcak bir atmosfer ve konuşmayı teşvik edici ortamdan oluşur.

Eğitmenler kendi ana dillerinde çocuklara hitab ederler. Böylece çocuklar hem Türkçeyi hem Almancayı öğrenebilirler.

Çocuklar prensip olarak istedikleri dili konuşabilirler. Gerekliğinde eğitimciler ana dillerinde olumlu ve düzeltici yaklaşımlarla hataları düzeltirler. Bu tabii ki VAK da çalışan eğitimcilerin Almanca ve Türkçeyi anlamalarını gerektirir. Türk kökenli eğitimcilerimiz genellikle meslek eğitimlerini Berlin de tamamladıklarından Türkçe ve Almanca konuşabilmektedirler. Alman kökenli eğitimciler için VAK- Oranienstr. de Türkçe bilme koşulu bulunmamaktadır, fakat beklentimiz zamanla Türkçe temel bilgileri edinmeleridir.

Çocukların iki dili öğrenmelerini kolaylaştırmak için, pedagojik çalışmalarımızda aşağıdaki noktaları belirledik:

- ◆ Konuşmayı teşvik edici ortam yaratmak
- ◆ Haftada bir kaç kez çocuk toplantıları uygulaması
- ◆ Kitap okumaya ve hikaye anlatmaya zaman ayırmak
- ◆ Çeşitli dilleri olan çocuk ve ailelerin varlığının grup odalarının şekillendirilmesine yansımaları
- ◆ Velilerle yakından işbirliği yapmak

Pedagojik personel çocuklara dilsel yönden örnek olduklarının bilincindedir. Dilsel yönden örnek olmamız için gereken önemli noktalar aşağıdadır:

- ◆ Kendi konuşma tarzımızı irdeliyoruz
- ◆ İş arkadaşımıza konuşma tarzımız üzerine geri bildirimde bulunmasını rica ediyoruz
- ◆ Şiveli konuşmuyoruz
- ◆ Grameri doğru olan tam cümleler kuruyoruz
- ◆ El kol hareketleri ve yüz ifadesiyle konuşmamıza eşlik ediyoruz
- ◆ Çocukların sözünü kesmiyoruz, göz teması kurarak onları dinliyoruz
- ◆ Olumlu ve düzeltici yaklaşımla çocukların hatalarını düzeltiyoruz
- ◆ Çocukların Almanca ve Türkçe dil gelişimlerini gözlemliyoruz, destekliyoruz ve geliştiriyoruz
- ◆ Çocuklara ve kendi davranışlarımıza dilsel eşlik ediyoruz
- ◆ Çocukların yeni deneyimler edinmelerine fırsat veriyor ve onların ufuklarını genişletiyoruz
- ◆ Güncel durumlarda çocukların konuşmalarını teşvik ediyoruz (Yemekde, oyunda, gezmede)
- ◆ Çocuklarla diyaloga girmek için her fırsatı değerlendiriyoruz (birlikte yemek yerken, bezlerini değiştirirken v.s.)
- ◆ Çocuklarla, korku, istek, duygu ve deneyimleri üzerine sohbet ediyoruz
- ◆ Türkçe ve Almanca şarkı, şiir, parmak oyunları, tekerlemeler öğreniyoruz
- ◆ Çocuklar bize birşey anlatmak istediklerinde tüm dikkatimizle dinliyoruz
- ◆ Çocuklarla çeşitli diller üzerine konuşuyoruz

1. Çocuklar yuvamıza Berlin alıştırma modeliyle başlarlar

Yuvaya alıştırmada ilkemiz: “Her yerde dil var”

Çocuğu yuvaya alıştırmada eğitmen, anneye yada babaya çok zaman ayırır. Genellikle anadili Türkçe olan çocuğu Türk kökenli eğitmen ve anadili Almanca olan çocuğu da Alman eğitmen yuvaya alıştırır. Yabancı bir yuva ortamında çocukla olan ilk temas güvendiği bir dilde gerçekleşir. Yuva başlangıcından itibaren eğitmen, çocuk ve ailesi arasında olumlu bir iletişim kurulmuş olur. Buda yuvada güvenilir bir ilişkinin temel taşı oluşturur.

Yuvamıza başlayan çocuklar 1.5 – 2 yaşındadırlar ve kendi anadillerinde konuşma deneyimleri vardır.

Çocukların konuşma potansiyeli için belirleyici olan, yetişkinlere ve çocuklara olan bağlılık ve etkileşimdir.

Alıştırma dönemi için aşağıdaki noktaları belirledik:

Eğitmen

- ◆ Bütün dikkatini çocuğa verir
- ◆ Onunla oynar
- ◆ Yuva odalarını gösterir
- ◆ Onun bakımını üstlenir
- ◆ El kol hareketi ve yüz ifadesiyle konuşarak kendi davranışlarını belirgin eder
- ◆ Çocuğun anadilinde dil gelişim günlüğünü tutmaya başlar
- ◆ Ailesiyle çocuğun korkuları, tercihleri ve alışkanlıkları üzerine konuşur
- ◆ Çocuk ve annesiyle güvenilir bir ilişki kurar

Kelime anlamı, konuşan kişinin yüz ve el kol hareketleriyle desteklenir.

“Küçük çocukluk döneminde dil ve konuşma, üzerinde bilinçli olarak düşünülmeden, kazanılan bir yetenektir.”

Zamanla ikinci eğitmen de kendi anadilinde çocukla yakından ilgilenir ve onunla ilişki kurar.

Yuva başlangıcında genellikle çocuklar anadillerini konuşabilir. Bazılarıda anne babanın farklı anadilleri olduğundan yada abla ve ağabeylerinden dolayı ikinci bir dille temasları olabilir.

Eğer çocuk yuvadaki eğitmeni kabul etmişse ve ona yabancılik çekmiyor ve onun tarafından avutulabiliyorsa

İki dilli yetişen ve üç yaşından küçük olan çocuklar sürekli yinelenen deyimlerle, yeni kelimeleri ve cümleleri daha kolay öğrenirler.

alışma süresi başarılı geçmiş sayılır. Bu iki haftalık süre içerisinde çocuğun yuvaya alıştırılması genellikle tamamlanmış olur.

(iki haftalık alıştırma dönemi yuva konseptimizde anlatılmıştır.)

2. Her sabah çocuk ve ailesini karşılama ve selamlamada ilkemiz: “Her yerde dil var”

Sabahları çocuk ve ailesini karşılama ve selamlamada aşağıdaki noktaları belirledik:

- ◆ Çocuklar ve aileleri güleryüzle karşılanır
- ◆ Eğitimci sabahları ailelerle ayaküstü kısa görüşmeler yapar. Güler yüzle yapılan bu görüşmeler çocuk için görünür ve duyulur şekilde yapılarak güzel bir iletişimle güne başlanır
- ◆ Grupların giriş bölümlerinde çeşitli dillerde selamlama cümleleri mevcuttur
- ◆ Her çocuğun ismi ve resmi bulunan bir askısı vardır

3. Çocuklarla birlikte yemek yemede ilkemiz: “Her yerde dil var”

Yemeklerde çocukların dil gelişimlerini desteklemek için çeşitli fırsatlarımız vardır:

- ◆ Çocuklar masaları kendileri hazırlar. Daha önceden belirlediğimiz masa nöbetçilerimiz, işlerinin önemini vurgulamak için, küçük önlükler takar.
- ◆ Çocuklar masaları hazırlarken, tabak, bardak, kaşık, çatalları adlandırır, kavram ve terimleri öğrenir
- ◆ Yemeğe çocukların yaşlarına uygun bir tekerlemeyle başlanır. Tekerleme Türkçe yada Almandır
- ◆ Her masada bir kaç çocuk ve bir eğitimci olmak şartıyla yemek yenir

Elele, elele, çocuklarla elele,
yiyelim, içelim, büyük insan olalım.
Piep, piep, piep
Guten Appetit, Afiyet olsun, Enjoy your
meal, Tan han aloi!

Rolle, rolle, rolle,
Der Topf der ist volle,
mein Magen ist so leer,
hab Hunger wie ein Bär.

- ◆ Bütün yemek boyunca eğitimci dikkatini çocuklara verir
- ◆ Açık sorular sorar ve çocukların anlatmalarını teşvik eder
- ◆ Duruşuyla ve göz temasıyla çocuklara “ben sizi dinliyorum, sizinle konuşmak istiyorum” mesajını verir
- ◆ Eğer çocuk beden diliyle yada tek kelimeyle (bu..) ne yemek istediğini belirtiyorsa, eğitimci mesela “makarna mı yemek istersin” diye yorumlar. Çocuk muhatap olunduğunun farkına varır ve konuşmaya cesaretlendirilmiş olur
- ◆ Çocukların dikkatlerini kendine odaklamak ve konuşma fırsatı vermek için eğitimci değişik konular getirebilir. Mesela hergün masada bulunmayan ilginç bir masa dekorasyonu gibi

4. Çocukların bakımlarında, bezlerini değiştirmede ilkemiz: “Her yerde dil var”

Çocukların bakımlarında aşağıdaki noktaları belirledik:

- ◆ Eğitimci çocuğun bezini değiştireceğini daha önceden çocuğa bildirir
- ◆ Bez değiştirmede bütün dikkatini çocuğa verir ve “**sen benim için önemlisin, şu an yalnız seninle ilgileniyorum**” mesajını verir. Çocukla sıkı bir temas oluşur
- ◆ Eğitimci bütün davranışlarına sözlü ifadeyle eşlik eder. Örneğin çocuğun bezini değiştirmede, krem sürmede, giydirmede

- ◆ Çocuğun bütün söylemlerini hassiyetle dinler ve çocuk tarafından tek tek söylenen kelimeleri cümlelere tamamlar. Olumlu düzeltici geri bildirimle yanlış telaffuz edilmiş kelimeleri düzeltir
- ◆ Bez değiştirmede ritüel olarak şarkı ve parmak oyunları çocuğun dikkatini artırır

Ellerim Parmaklarım

Sağ elimde beş parmak
Sol elimde beş parmak
Say bak, say bak, say bak,
Hepsi eder on parmak
Sende istersen saymak
Say bak, say bak, say bak
Hepsi eder on parmak

5. Ön yargılara karşı bilinçli ve konuşmayı teşvik edici öğrenme ortamı

Konuşmayı teşvik edici öğrenme ortamına büyük önem veriyoruz. Önyargılara karşı öğrenim ve eğitim kriterlerine uygun materyal ve oda şekillendirilmesi bütün yuvamıza yansımaktadır. Çocukların ilgi ve tercihleri, eğitimler tarafından ön planda tutulur. Çocukların konuşmalarına sebep vermek amacıyla materyal ve oyuncaklar düzenli değiştirilir ve yenilenir. Materyallerin çeşitli ve yeterli olmasına dikkat edilir. Ayrıca materyal ve oyuncaklar çocukların dikkatini çekecek türde sunulur. Farklı oyun köşelerinde kılık değiştirmek için çeşitli kostümler ve değişik materyaller mesela çantalar, gözlükler, telefonlar, fotoğraf makinaları, oyuncak bebekler, doktor çantaları, taşıtlar, hayvanlar, yapı taşları bulunur.

Gündelik yuva yaşamında konuşmaya sebep ve fırsat oluşturmak amacıyla yuva odalarında ve duvarlarda bulunan eşyalar:

- ◆ Çocukların resimleri
- ◆ Gezilerden, müzik okulundan, eğlencelerden v.s. fotoğraf dokümantasyonları
- ◆ Proje dosyaları ve dil gelişim günlükleri
- ◆ Aile duvarları
- ◆ Çocukların isimlerinin anlamları
- ◆ Çocukların konuştukları dillerinin odalarda görünür olması
- ◆ Önemli binaların resimleri, çeşitli meslekleri olan insanlar, hayvanlar, doğa olayları
- ◆ Doğum günü takvimleri, haftalık planlar, masa nöbeti listeleri
- ◆ Türkçe Almanca tekerlemeler
- ◆ Takvimler
- ◆ Akvaryumda balıklar, teraryumda salyangozlar

Ayrıca gruplarda bulunan:

- ◆ Adlandırmak için resimleri bulunan masa oyunları
- ◆ Almanca ve Türkçe kitaplar
- ◆ Çocuklar ve ailelerinin kendi aidiyetlerini bulabilecekleri kitaplar
- ◆ Çeşitli konuları içeren öğretici kitaplar
- ◆ Saymak, karşılaştırmak ve düzenlemek için materyaller
- ◆ Müzik aletleri
- ◆ V.s

6. Çocuk toplantısında ilkemiz: “Her yerde dil var”

Çocuk toplantılarında aşağıdaki noktaları belirledik:

- ◆ Haftada bir kaç kez çocuk toplantıları yapılır
- ◆ Çocuk toplantıları iki eğitimci tarafından hazırlanır ve Almanca yada Türkçe yapılır
- ◆ Eğitimciler içerik olarak bağlantılı konuşurlar, birbirlerini tercüme etmezler
- ◆ Çocuklara, anlatmaları için zaman ayrılır. Diğer çocuklar tarafından sıkıştırılmadan yada baskı yapılmadan her çocuk kendi hızıyla anlatır.

- ◆ Almanca yada Türkçe selamlama, şarkılar ve tekerlemeler gibi sabit ritüeller mevcuttur. Toplantıda bulunan çocukları saymak Türkçe yada Almanca yapılır
- ◆ Yapılacak olan faaliyetler üzerine konuşulur, çocukların faaliyetlere karar vermeleri ve katılmaları teşvik edilir
- ◆ Çocuklar tartışmaya ve fikirlerini söylemeye teşvik edilir
- ◆ Çocuklar demokratik kararlar almayı, oylamayı ve oylamanın sonuçlarını kabul etmeyi öğrenir.
- ◆ Çocuklar toplantıda şikayetlerini dile getirirler ve öğretmenleriyle çözüm imkanları üzerine konuşurlar

7. Resimli kitaplara bakmada, hikaye okuma ve anlatmada, yazı diline alıştırmada ilkemiz: “Her yerde dil var”

Resimli kitaplara bakmada, hikaye okumada ve yazıyla ilk temasta aşağıdaki noktaları belirledik:

- ◆ Resimli kitapların iyi durumda olmalarına dikkat edilir. Kitaplar grup odasının kitap köşesinde görünür şekilde bulunur
- ◆ Kitaplar Türkçe ve Almancadır. Ayrıca değişik dillerde ve yazılarda da kitaplar bulunur
- ◆ Kitaplar “Kinderwelten” in kriterlerine göre seçilir. Mesela stereo tip, kalıplaşmış görüntülerin olmamasına, çocukların aile dillerinin yansımalarına ve çocukların haksızlığa karşı direnmelerini konu alan kitapların bulunmasına özen gösterilir
- ◆ Çocukların ilgileri doğrultusunda kitaplar arada sırada değiştirilir
- ◆ Çocukların yaşlarına göre resimli kitaplara bakılır yada hikaye okunur. Kitap okuma yuvada günlük rutinin önemli bir parçasıdır
- ◆ Kitap bakma ve okuma interaktif dir
- ◆ Fahri olarak kitap okumak için gruplara kişiler gelir

- ◆ Kitap okuma ve hikaye anlatma Almanca yada Türkçedir
- ◆ Bütün çocuklar okunan kitabın içeriğini anlamaları için, kitap yüz ve vücut dilini de kullanarak okunur yada anlatılır
- ◆ Çocukları hikaye anlatmaya teşvik etmek amacıyla bazı gruplar masal bavuluyla çalışırlar. Bavulun içine çeşitli nesnelere konur (altın anahtar, taç, itfaiye arabası, çekiç v.s). Çocuk bavulu açar, içinden 2-3 nesne seçer ve onların yardımıyla bir hikaye anlatır. Eğitimci de hikayeyi yazar.

- ◆ Anaokulu grubunda her çocuğun yılda bir kez yıldız saati vardır. Çocuk, grubundan kendine bir eğitimci seçer ve onunla istediği bir aktiviteyi gerçekleştirir. Eğitimci ile çocuk arasında sıkı bir ilişki oluşur ve yoğun bir diyaloga girerler. Buda çocuğun dil gelişimini geliştirir
- ◆ Bazı gruplarda eğitimciler çocuklarla felsefe yaparlar. Mesela: "Uçabilseydik ne olurdu? Herşey buzdan olsaydı ne olurdu?", v.s.

- ◆ Üç yaşından küçük çocuklar için bir bez torba, hikaye anlatmayı teşvik edebilir. Torbanın içinde resimli bir kitabın kahramanları bulunur, örneğin bir bebek, küçük bir köpek yada bir ev. Çocuk eğitimciyle beraber bu eşyaları torbadan çıkarır ya resimli kitabın içeriğini anlatır yada uydurma bir hikaye anlatır

- ◆ Çocukların ceketlerinin bulunduğu askılarda, banyodaki havlu askısında ve çocukların özel eşyalarının bulunduğu çekmecelerde çocukların isimleri ve resimleri bulunur. Herhangi bir sembol bulunmaz.
- ◆ Çocukların isimleri çeşitli dillerin yazı şekilleriyle, görünür bir şekilde grup odalarına asılır

"Çocuğun bir kelimeyi kelime hazinesine dahil edebilmesi için, o kelimeyi 40 kere duymuş olması gerekir. Bundan dolayı sürekli tekrar etmek ve kitap okumak şarttır."
(Sprache Verbal)

8. Müzik ve harekette (spor) ilkemiz: “Her yerde dil var”

- ◆ Çocuklar genellikle müziği çok severler ve coşkulu bir şekilde “müzik” yaparlar
- ◆ Eğitimci kendi anadilinde çocukları şarkı söylemeye, dans etmeye ve el çırpmaya teşvik eder. Kelimelerin anlamını anlamalarında ritim tutarlar, hareket ederler ve melodiyi söylerler
- ◆ Eğitimci kendi davranışlarına şarkı söyleyerek eşlik eder ve çocuklara isteklerini şarkı söyleyerek ifade eder. Örneğin ellerini yıkamalarını, yemek saatinin geldiğini, grup odalarını toplamalarını
- ◆ Her grupta görünür ve çocukların ulaşabileceği yerde çingirak, tef, ksilofon gibi müzik aletleri vardır. Ayrıca çocuklar günlük nesnelere de müzik yapabilirler
- ◆ Çocuklarla birlikte müzik aletleri yapılır
- ◆ Sabah toplantılarında düzenli Türkçe ve Almanca şarkılar söylenir. Doğum günlerinde ve eğlencelerde eğitimci çocuklarla birlikte şarkı söyler
- ◆ Müzik- ve hareket oyunları oynanır
- ◆ Her grupta çeşitli dillerde ve müzik stillerinde cd’ leri olan bir cd çalar bulunur. Çocuklar klasik müzik dinlemeyeye alıştırılır ve bilinçli olarak farklı müzikler dinletilir
- ◆ Çocuklar evden müzik cd leri getirmeleri için cesaretlendirilir
- ◆ Fonda devamlı müzik çalmaktan kaçınılır
- ◆ Daima tekrarlanan ritüeller için akustik sinyaller kullanılır (Gonk)
- ◆ Yaşca büyük olan çocuklarla müzik okuluna gidilir
- ◆ Her yıl organize edilen yaz eğlencelerinde Türkçe ve Almanca şarkılar, danslar ve tiyatro oyunları gerçekleştirilir

9. Spor ve Hareket için aşağıdaki noktaları belirledik:

- ◆ Yuvadaki günlük hayatta spor ve hareketin önemli bir rolü olması sağlanır
- ◆ Çocuklarla hergün yuvanın bahçesine inilir yada oyun bahçesine gidilir
- ◆ Çocuklar haftada bir kez spor salonuna ve mümkün olursa yüzmeye giderler
- ◆ Spor ve hareketli faaliyetlere dilsel eşlik edilir
- ◆ Spor faaliyetlerinde çocukların dil gelişimindeki seviyeye göre bilinçli olarak edat ve sıfatlar kullanılır
- ◆ Sürekli yinelenen bikini, mayo, havlu, spor ayakkabısı, kolluk v.s. gibi kavramlar böylece iki dilde öğrenilir

*“Hareket, çeşitli öğrenme süreçlerinin temelidir. Ayrıca bilişsel, duygusal, sosyal, dilsel yeteneklerin gelişimi için ön koşuldur”
(Berlin ğretim programı sayfa 69)*

10. Proje çalışmamızda ilkemiz: “Her yerde dil var”

Çocukların bütüncül öğrenmelerini sağlamak için, onların uzun bir süre aynı konuyla uğraşmalarının yararlı olduğuna inanıyoruz. Bundan dolayıda projelerle çalışıyor ve çocuklara bir konunun derinine inmeleri için yeterli zaman ayırıyoruz. Proje konularının işlenmesinde çocuklara beş duyuları ile öğrenmeleri için fırsat veriyoruz.

Proje çalışmasında aşağıdaki noktaları belirledik:

- ◆ Yılda bir kaç kez büyük yada küçük proje çalışmaları gerçekleştirilir
- ◆ Proje konuları çocukların ilgileri doğrultusunda seçilir, yaşam dünyalarını içerir ve deneyim ufuklarını genişletir
- ◆ Proje konuları, Berlin Öğretim Programının öğretim alanlarını ve önyargılara karşı bilinçli öğretim ve eğitimin hedeflerini içerir
- ◆ Proje veli toplantısında ailelerle konuşulur. Veliler proje planlamasına dahil edilir, konuyla ilgili fikirleri alınır ve katılımlarını sağlamak için fırsat verilir. Çocuklarıyla böylece proje konusu üzerine daha iyi konuşabilirler.
- ◆ Proje konusu üzerine fotoğraflar, resimler ve kitaplar grup odasında görünür bir şekilde sergilenir. Sürekli gelişen proje dosyasına çocuklar tekrar tekrar bakıp ne yaptıklarını görürler
- ◆ Konuya uygun parmak oyunları oynanır ve şarkılar, tekerlemeler söylenir
- ◆ Proje esnasında konuya uygun anahtar kelimeler belirlenir ve kullanılır
- ◆ Projenin sonunda çocuklarla proje akışı değerlendirilir

11. Çocukların oyun oynamalarında ilkemiz: “Her yerde dil var”

Yemek vakitleri, pedagojik çalışmalar yuvamızdaki günlük düzenimizi biçimlendirmiştir. Çocukların gün içerisinde yeterince oyun oynamalarına zaman ayırmalarına çok dikkat edilir.

Çocukların oyun oynamalarında aşağıdaki konuları belirledik:

- ◆ Çocuklar oyun arkadaşlarını ve oyunlarını kendileri seçerler
- ◆ Çocuklar oynarken gözlemlenir
- ◆ Kimlerle ve hangi oyunları oynadıkları belgelenir
- ◆ Çocuklarla beraber oyun oynanır, kelime hazinelerini genişletmek amacıyla oyunla ilgili yeni kelimeler tanıtılır
- ◆ Çocuklar oyunlarına bütün duyularıyla dalarlar, angaje olurlar. Çocuklarla beraber oynayarak onların kelime hazinelerini genişletmek eğitmen için büyük bir fırsattır.
- ◆ Masa oyunları çocuklarla diyaloga girmek için bir fırsattır. Mesela çocuklar oyun oynarken memory oyununda kendilerini ve çevrelerini buluyorlarsa bunun üzerine eğitmenle daha derin ve uzun diyaloga girebilirler

12. Veliler ile beraber çalışmada ilkemiz: “Her yerde dil var”

Velilerle sıkı ve güven dolu bir beraberlik, çocukların yuvada olumlu gelişiminin temelidir. Evde farklı bir dil konuşuluyorsa, bu beraberliğin, çocuğun dil gelişiminde özel bir anlamı vardır.

Velilerle beraber çalışmanın, çocuğun dil gelişimine yansması:

- ◆ Veliler çocuklarının alıştırma döneminden önce yuvada gözlemde bulunabilirler
- ◆ Çocuğun yuvaya alıştırılmasını çocuğun ve ailenin anadilini konuşan eğitmen üstlenir
- ◆ Alıştırma döneminde eğitmen çocuğun dil gelişim günlüğünü tutmaya başlar. Ailesinden çocukla evde hangi dilin yada dillerin konuşulduğu hakkında bilgi alır
- ◆ Eğitmen iki dilli konseptimiz üzerine aileyi bilgilendirir
- ◆ Eğitmen aileye çocukla hangi dilde konuşacakları hakkında tavsiyede bulunur. Çocukla konuşulacak dil anne ve babanın en hakim olduğu dil olmalıdır
- ◆ Eğitmen ailelerden çocuğun sevdiği şarkılar, tekerlemeler ve kelimeler hakkında bilgi alır
- ◆ Eğitmen çocuğun dil gelişimini belgeler ve ailesini düzenli bilgilendirir
- ◆ Eğitmen aileye çocuğunun dil gelişiminin nasıl destekleneceği hakkında bilgi verir
- ◆ Eğitmen veli toplantılarında dil gelişimi üzerine konuyu açar
- ◆ Aileler yuvadan kitap ve oyun ödünç alabilirler
- ◆ Çocuğun konuşma bozukluğunda aileleri zamanında uyarır ve yardım almaları için destekler

İkinci bir dili öğrenmek için kesin bir reçetemiz yada belirli bir şemamız bulunmuyor. Bildiğimiz, dil gelişimi için, pedagojik çalışmalar yapan elemanların, zamana, sabıra, iyi bir ilişki ve sürekli değerlendirmelere gereksinimleri olduğudur.

Sağlam bir dil becerisi başarılı bir öğrenimin anahtarıdır!

